

Notat

Dato: 14.05.2014
Arkivsak: 2014/14001-7
Saksbehandlar: oddmell

Til: Johnny Ernst Stiansen

Frå: Anna Elisa Tryti

Årsbudsjett 2015 - Økonomiplan 2015 - 2018 - Utfordringsnotat frå kultur - og idrettsavdelinga

INNLEIING

Det er også i 2015 stor trong for å styrka kultur- og idrettsområdet som sentral del av Hordaland fylkeskommune si satsing på utvikling av regionen. Samla sett vert det gjennom budsjettsøknader meldt om stor trong for styrking frå verksemdar på kulturkapittelet både til investeringar og drift.

Lag og organisasjonar som har søkt driftsstøtte, har budsjett på samla 786,5 mill. kr i 2014 (tal dei sølv har gjeve opp i e-søknadene). Det har kome inn søknader om driftsstøtte for 2015 på 106 mill. kr, ei auke på 28,3 mill. frå 2014. Fordelt kjem auken i 2,1 mill. frå idrett og friluftsliv, 13,1 mill. kr frå musea og 13,1 mill. kr frå andre kulturaktivitetar.

Hordaland har eit rikt kulturliv med stort spenn, frå frivillig sektor til profesjonelle aktørar på høgt nivå. Mange kommunar i fylket har for tida offensive satsingar, ikkje minst på anleggs- og arenafeltet, ofte med store investeringar. Det er store forventningar til fylkeskommunen på feltet, frå organisasjonar, frå institusjonar og ikkje minst frå kommunane. På kultur- og idrettsbudsjettet er det over 100 institusjonar og lag. Mange av desse har fått kutt i løns- og prisvekst i sine tilskot gjennom fleire år. Ei eventuell nedskjering i Kultur- og idrettsbudsjettet vil først og fremst råka kunst- og kulturlivet.

Regional plan for kultur og idrett

Hordaland fylkeskommune er i avslutningsfasen med ein ny regional kulturplan, som del av den regionale planstrategien. Planen skal vedtakast av fylkestinget hausten 2014. Planen vil også vere eit verkty for gjennomgang av tilskotsordningar og prioriteringar i budsjettet frå 2015. Planen omfattar heile verksemda til avdelinga, er eigentleg fem planar i eitt. Det vil vere forventna friske midlar med ein så omfattande plan.

Kulturminnevern og museum

Samandrag:

Notater er utarbeidd i tråd med bestilling og uttrykkjer prinsipp for budsjettering med to ulike føresetnader:

- a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst i budsjetttramma
- b) forslag ved reduksjon av budsjetttramma med 2% av brutto driftsbudsjett

		2013	2014	2015
750 Kulturminnevern	Brutto driftsutgifter	42 430	51 985	
	Driftsinntekter	-25 792	-34 310	
	Netto driftsutgifter	16 638	17 675	
760 Museer	Brutto driftsutgifter	44 948	46 256	
	Driftsinntekter	0	0	
	Netto driftsutgifter	44 948	46 256	

750. KULTURMINNEVERN

Tal i heile 1000 kr

		Budsjett 2013	Budsjett 2014
400.102	Administrasjon kulturminnevern	8 217	9 196
400.103	Antikvarisk bygningsvern	2 939	2 770
400.530	Prosjekt/oppdrag	2 737	2 590
400.610	Arkeologisk registrering	4 981	6 535
400.620	Ålmenne kulturvernforemål	3 136	3 330
400.630	Kulturminneregistrering	100	100
400.650	Vern kulturminne	20 320	27 464
	Sum brutto driftsutgifter	42 430	51 985
	Sum driftsinntekter	-25 792	-34 310
	Netto driftsutgifter	16 638	17 675

Merknad:

Hordaland fylkeskommune er regional styresmakt for kulturminnevern. Fylkeskommunen representerer eit av dei fremste kompetansemiljøa i landet på kulturminneforvaltning. Aktuelle behov gjer at det er trong for ei tydeleg regional satsing på feltet:

- Utvikle lokal forvaltning av kulturminne og i sterkare grad gjere dei til ressursar for utvikling av lokalsamfunna, jf vedtak i fylkesutvalet i sakene PS 12/2014 og PS 14/2014 og prosjektet Kulturminneplanar i kommunane 2013-2016 (KIK).
- Vidareutvikling av verkemiddelapparatet i høve istandsetting og vedlikehald av fartøy og kulturminne.
- Styrkja formidling av kulturminne (nyare tid og arkeologi) i samarbeid med skular, museum mv.
- Evt vidare satsing på kulturminnevern og verdiskaping.

I budsjettet til kulturminnevern i fylkeskommunen er det utover løyvingane til tilskot og ålmenne kulturvernforemål, ikkje frie midlar. Reduksjon av tilskotsordningar vil gje vesentleg dårlegare forankring av kulturminnevernet og redusere tilfanget av positive verkemiddel. Det er naturleg å forvente at dette vil få negative verknader for fylkeskommunen si oppgåveløysing.

Oppgåvene i kulturminneforvaltinga er utan unntak grunngjevne i politiske vedtak eller lovheimla myndesansvar. Styrking av arbeidet med slike oppgåver føreset rammevekst i budsjettet. Rammereduksjon som påverkar drifta vil kunne setje løysinga av lovheimla forvaltingsoppgåver vesentleg attende. Direktoratet for kulturminnevern har under planlegging prosess med auka delegasjon av mynde til regionale kulturminnestyremakter. Dette kan kan få resursmessige konsekvensar for fylkeskommunen.

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst i budsjetttramma

Ingen vesentlege endringar. Mindre justeringar er mogeleg innanfor budsjetttramma:

- Tilskot til vern og vøling av kulturminne bør vurderast styrka.
- Tilskot til fartøyvern bør vurderast styrka ytterlegare (Fylkeskommunal løyving vil løyse ut like stor statleg medfinansiering).
- Omprioritering innanfor post 400.620 (Tilskot ålmenne kulturvernføre mål)

b) forslag ved reduksjon av budsjetttramma med 2% av brutto driftsbudsjett

Reduksjon av budsjettpost 400.620 (Tilskot ålmenne kulturvernføre mål)

Reduksjon av tilskotsordningar (400.650 Vern kulturminne)

760. Museum

	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Omsøkt 2015
1. Museumssenteret i Hordaland	9 283 000	9 548 000	10 468
2. Stiftelsen Bymuseet i Bergen	6 419 000	6 602 000	10 800
3. Bergens Sjøfartsmuseum	1 602 000	1 648 000	2 468
4. Museum Vest	4 532 000	4 661	5 594
5. Kunstmuseene i Bergen	3 378 000	3 474 000	3 512
6. Stiftinga Hardanger og Voss museum	11 206 000	11 525 000	12 875
7. Norsk Vasskraft- og Industristadm.	1 221 000	1 256 000	1 756
8. Baroniet Rosendal	1 012 000	1 041 000	1 191
9. Stiftinga Sunnhordland museum	2 018 000	2 076 000	3 176
Museumssamarbeid med kommunar	600 000	600 000	600
Oppfølging av museumsplanen	2 000 000	2 100 000	2100
Bygningsvern ved musea	1 677 000	1 725 000	1800
Sum brutto driftsutgifter	44 948 000	46 256 000	56 340

Merknad:

Regional plan for museum 2011-2015, vedteken av fylkestinget i juni 201, byggjer på fylkeskommunen sitt ansvar som kulturstyresmakt og regional utviklar, og tek sikte på å utvikle institusjonane som offensive og tydelege samfunnsaktørar.

Det er ikkje mogleg å pålegge musea nye krav utan å setta dei i stand til det. I tillegg er den økonomiske situasjonen i desse institusjonane utfordrande, både når det gjeld investeringar og drift. Museumsreforma har løfta sektoren, men auka statlege driftsmidlar har i stor grad gått til å ta igjen etterslep i høve administrasjon og lønnsutjamning. Mange av musea har teke på seg nye oppgåver, ofte i samarbeid med kommunane. Slike samarbeid er viktig, ikkje minst for å betre

kulturminnekompetansen i lokalsamfunna og kommunal forvaltning. Musea arbeider for å tilfredstille nye krav til bygningskvalitet, universell utforming og pedagogisk tilrettelegging.

For budsjettåret 2012 vart det føreslege ei oppfølging av handlingsprogrammet i museumsplanen med kr 6 millionar. I budsjettåra 2012 og 2013 og vart det sett av 2 mill til tiltak og i 2014 2.1 mill i handlingsprogrammet. Musea fekk ei tilleggsøyving på 2 mill. kr til investeringar av Fylkestinget på junimøtet 2013. I budsjettåret 2015 bør ein følgja opp handlingsprogrammet i Regional plan for museum slik at musea kan styrkast monaleg for vidare utvikling og utvalde satsingar.

Slik søknadene viser er det behov for å auke av museumskapitlet i budsjettet. For 2015 melder alle musea inn vesentlege utfordringar. Av særleg viktige satsingar kan nemnast: MUHO: drift av Ådnatun, BM: drifts- og vedlikehaldsoppgåver knytta til Lepramuseet og Skolemuseet, HNV: Herand aktiesagbruk MV: krigshistoria med prosjektstilling Herdla torpedobatteri og Espeland fangeleir, NVIM, Sunnhordland museum, Baroniet og Sjøfartsmuseet: Stillingar.

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst i budsjettamma

Ingen omprioritering mellom institusjonane. Pris og kostnadsjustert auke innanfor ramma.

c) forslag ved reduksjon av budsjettamma med 2% av brutto driftsbudsjett

- Reduksjon av driftsstønaden til dei konsoliderte musea fordelt jamt utover.
- Reduksjon av midlar til handlingsprogrammet for museumsplanen.

Kunst- og kulturformidling

Innan dette feltet er det ei særstør mengde med organisasjonar og institusjonar ute i kulturlivet som får støtte. Hordaland har hatt ei stor auke i aktivitet på dei fleste felt innan kulturlivet, ikkje minst når det gjeld institusjonar som driv med profesjonell kunst. Å drive med profesjonell kultur og kunst krev eit visst økonomisk nivå. Nokre av desse har stat, fylke og kommune avtalefesta finansieringa av. Det er ei større mengde der alle desse tre er med på finansiering, men utan fastsett avtale. Der det er avtalt prosentvis fordeling er det vanleg at fylke og kommune følgjer etter staten sine løyvingar som er størst. Dei andre ikkje-avtalefesta får ikkje denne fordelingen og mange har stått på same løyving frå HFK gjennom mange år. Budsjettamma for dei siste åra har gitt lite rom for nye satsingar eller tilskot til ny utvikling hjå tilskotsmottakarane.

Som tidlegare år er det meir regelen enn unntaket at dei som får årlege løyvingar over HFK sitt budsjett søker ei monaleg auke i driftstøtta. Vi ser at mange av desse lever på kanten av kva som er forsvarleg, der små administrasjonar vert svært pressa. Dei har eit høgt aktivitet- og ambisjonsnivå og leverer kunst og kultur av svært høg internasjonal klasse. Bergen kommune og staten har hatt ein svært ambisiøs og målretta kunstpolitikk dei siste åra, noko som har gjort at det har grodd fram svært gode og spanande kunsttiltak – som igjen søker midlar frå fylkeskommunen. I tillegg til at dei som allereie er inne på vårt budsjett ønskjer høgare løyvingar er det fleire andre som (i kraft av sin kvalitet) gjerne også kunne ha hatt ein plass i fylkeskommunen sitt kulturbudsjett.

Hordaland fylkeskommune sitt kulturbudsjett syner tilbakegong dei siste åra. Dette medfører eit auka press på fylkeskommunen som bidragsytar til kulturutviklinga. Det er utfordrande at ikkje fylkeskommunen kan vere med på ei offensive kulturutviklinga Staten og Bergen kommune har hatt i mange år, og stø opp under gode, nye utviklingstiltak. KUP kan i nokon grad vere med på å finansiere slikt temporært.

Der ligg også søknader frå ein del organisasjonar/institusjonar som har løyvingar frå HFK på omlag 80 000 – 300 000 og som kan vere svært avhengig av ei mindre auke – som likevel ligg litt over deflator. Desse vert ikkje omtala her, men det er viktig å ta desse behova på alvor og bør komast tilbake til i seinare innspelsrunder. I dette dokument er det i hovudsak dei som har søkt auke over 100 000 som er teke med.

Mange av søkjarane har auka aktivitet som grunngeving. Det er også fleire som ikkje eingong har fått deflatorauke gjennom mange år. Men det er nokre søkjarar som det oppfattast som kritisk for heile grunnlaget for drifta om dei ikkje får monaleg auke/kjem inn på budsjett plass. Dette er Teaterdrift AS, Edvard Grieg kor/Kor Vest, Stiftelsen USF Verftet, Western Norway Film Commission som en del av Vestnorsk filmsenter og husflidskonsulenten i Hordaland.

I denne oversikten er tala som står bak søkjarnamn størrelsen på løyvingane dei har fått frå HFK i 2013/ 2014. Tekst i kursiv er søkjars grunngeving for auken

400.715 Kunstinstitusjonar med avtale om fordeling stat, fylke og komm.

Når det gjeld dei fem institusjonane vi har formell avtale med stat og kommune om fordeling har det vore praksis i HFK at vi følgjer statbudsjettet og at ein finn friske midlar til ei evt auke. Det er ikkje ein optimal situasjon, og det har vore møter dette året mellom alle partane der samfinansieringa av desse 5 institusjonane vart diskutert. Desse institusjonane får samla ein stor del av det totale kulturbudsjettet, og både Festspillene og Bergen Nasjonale Opera søker auke som gjer at HFK med sin henholdsvis 13% og 15% evt har fått søknad om ei auke i løyvingane på 1,8 mill og 1 mill.

Prosentvis fordeling

	<u>Stat</u>	<u>Fylke</u>	<u>Kommune</u>
Festspillene i Bergen	60 %	13 %	27 %
Carte Blanche	70 %	15 %	15 %
Hordaland Teater	70 %	30 %	
Bergen Nasjonale Opera	70 %	15 %	15 %
BIT 20 Ensemble	60 %	15 %	25 %

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst

- vidareføring av eksisterande tilskot og aktivitet, med mindre justeringar.

b) forslag ved rammereduksjon

Reduksjon av tilskotsordningar etter ostehøvelprinsippet.

I samband med ny regional kulturplan frå hausten 2014, vil vi foreta ein gjennomgang av alle driftstilskot og tilpasse tilskota til dei kriteria og prioriteringar planen legg til grunn.

BIBLIOTEK

Endringar i Lov om folkebibliotek blir vedtatt av Stortinget våren 2013. Fylkeskommunen si rolle som regional utviklingsaktør på bibliotekfeltet blir styrkt gjennom den nye lovteksten, som er i tråd med bibliotekpolitikken som har blir ført i Hordaland fylkeskommune gjennom fire fylkesdelplanar for bibliotek.

I følge Biblioteklova skal fylkeskommunen ivareta regionale bibliotekoppgåver og regional bibliotekutvikling. Dette omfattar å gi råd til lokale mynde, yte bibliotekfagleg rettleiing og assistanse, og arrangere møte og kurs om bibliotekspørsmål. Fylkeskommunen kan opprette avtalar om felles bibliotekdrift og lånesamarbeid med ein eller fleire kommunar.

Fylkesutvalet vedtok i april 2013 at fylkeskommunen bør ta på seg ei utviklar- og koordineringsrolle for å sikre innbyggjarane i Hordaland tilgang til e-bøker i biblioteka, uavhengig av kommunestorleik og ressurstilgang. Dei vidaregåande skulane og alle folkebiblioteka utanom Bergen difor organisert i eit konsortium med ei felles teknisk løysing og ei felles samling av e-bøker. Gjennom omdisponering av driftsbudsjettet har fylkesbiblioteket tatt kostnadene med innkjøp og installering av systemet for folkebiblioteka som deltek i konsortiet. Midlar som tidlegare har blitt brukt til innkjøp av bøker er nytta til innkjøp av e-bøker. Kommunar og vidaregåande skular som deltek i konsortiet, betaler driftsutgifter for utlånsløysinga. Avtalen mellom forleggarar og bibliotek om utlån av e-bøker er ei prøveordning som gjeld ut 2015. Det er difor ønskjeleg at fylkeskommunen dekkjer utgiftene til innkjøp av bøker i 2015. Tilbodet har vore svært populært sidan det blei landsert i februar 2014, og ein reknar med at tilgang til lydbøker vil gjere det endå meir populært. Det er ønskjeleg å auke innkjøpsbudsjettet med kr 200 000.

Fylkeskommunen driv ein bibliotekbåt i samarbeid med Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Hausten 2013 blei det markert at det er 50 år sidan samarbeidet starta, då bokbåten "Epos" blei sett i drift. Bokbåten var nominert som «Årets bibliotek» i Noreg i 2013 og har fått stor lokal og nasjonal merksemd i jubileumsåret. Utlånet auka med 15% i 2013 og besøket auka med 34%. Utlånsauken medfører at det er trong for auka bokbudsjett. Eigaren av båten har dei siste åra slitt med inntening og har varsla auke i leigepris med 5,7 %. Verksemda skal ut på anbod første halvår 2015.

Posten til bibliotekprosjekt blir nytta til eigenandel i samband med søknad om prosjekt og utviklingsmidlar frå Kulturdepartementet. I 2014 Har fylkesbiblioteket fått ei løyving på kr 600 000 til det treårige prosjektet «Sterk spenstig og klar», som omfattar dei fem regionale biblioteksamarbeid i 30 kommunar. I tillegg har ein fått kr 250 000 til det eittårige prosjektet «Digital debatt». Resten av eigenandelen er arbeidsinnsatsen til dei tilsette ved fylkesbiblioteket.

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst

Ved nullvekst vil aktiviteten til drift (m.a. satsinga på e-bøker) og prosjekt måtte reduserast for å dekkje inn kostnadene med auka leigepris på bokbåten.

b) forslag ved rammereduksjon

Ved rammereduksjon vil ein måtte kutte i innkjøp av e-bøker og redusere talet på driftsdagar på bokbåten.

ARKIV

Fylkesarkivet er depotinstans for fylkeskommunale arkiv og har ansvar for overordna, felles retningslinjer og rutinar for avlevering av arkivmateriale i heile fylkeskommunen. Fylkesarkivet koordinerer arbeidet med privatarkiv og skal utvikle lokalhistorisk arbeid i fylket.

Den største utfordringa for fylkesarkivet er bevaring av dei elektroniske arkiva som blir skapt i fylkeskommunen. Saksbehandling i fylkeskommunen blir i hovudsak dokumentert i elektroniske dokumenthandtering og arkivsystem, i sak-/arkivsystemet DocuLive, men også i ulike fagsystem. Arbeidet med ein arkivplan har avdekkja at det finst over 80 fagsystem i bruk i HFK. Store delar av saksbehandlinga, spesielt på opplæring og samferdsel, går føre seg i fagsystem utan integrasjon til sak/arkivsystemet. For langtidsbevaring har ein fram til no dokumentert alt på papir. I 2014 innførte HFK nytt dokumenthandteringssystem og gjekk over til heilelektronisk saksbehandling. I prinsippet vil då all dokumentasjon berre finnast elektronisk. I 2015 er det heilt nødvendig for HFK å kome i gang med arbeidet for å etablere ei elektronisk depotløysing. Til dette arbeidet vil det vere stort behov for ei stilling med IKT-kompetanse.

Fylkesarkivet har kontor, ekspedisjon og magasin i 3. etasje i fylkesbygget. I tillegg har arkivet fått eit magasin i u-etasje av Wigandgården, disponerer eit tilfluktsrom i U2 i fylkesbygget. Ein gjennomgang av kapasiteten i magasinerna viser at det er om lag 80-100 hyllemeter ledig plass i magasinerna til Fylkesarkivet. Fylkesarkivet vil difor i 2015 ta i bruk eit nytt magasin med kapasitet på 2-3000 hyllemeter. I dette magasin skal i papirarkiva frå dei vidaregåande skulane i Hordaland plasserast. Arbeid med å ta inn papirarkiva frå dei vidaregåande skulane i Hordaland må prioriterast i 2015.

Bevaring av privatarkiv er viktig for å sikre ein heilskapleg samfunnsdokumentasjon. Tilgang til både offentlege og private arkiv er viktig for å sikre forvaltningsmessig og rettselg dokumentasjon og dannar grunnlaget for utvikling av lokal-, regional- og nasjonal historie. Det er difor behov for å etablere verkemiddel for å få samla inn privatarkiv i fylket.

Digital formidling

I 2014 vil fokuset for kulturformidlinga vere å fortsetje satsinga på fleire prosjekt. Kulturnett Hordaland er etablert som ein inngangsport for fleire nasjonale databasar og utviklas i samarbeid (samband) med kulturrådet og fleire andre fylkeskommunar. Kulturkort for ungdom er inkludert i denne portalen og **ein** vil satse vidare på å samkøyre formidling mellom nett og sosiale medium. Rallarveg-appen skal vedlikehaldas og vidareutviklas.

Hordaland fylkeskommune har saman med Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Norsk kulturråd gått saman om ei felles satsing for utvikling av digitale formidlingsløysingar for kultur- og naturhistorie. Den digitale formidlingsløysinga bygger på nasjonal teknisk infrastruktur og er basert på integrasjon av kunnskap i ulike databasar for å formidle informasjon om kulturarv og naturinformasjon på Vestlandet. Det vil teknisk bli lagt til rette for at kulturinstitusjonar og digitale formidlingsprosjekt i dei tre fylka skal kunne ta i bruk denne formidlingsteknologien utan for store kostandar.

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst

Med nullvekst vil fylkesarkivet drive om lag som i dag, men vil ikkje kunne kome i gang med etablering av eit elektronisk depot for langtidslagring og utvikle arbeidet med lokalhistorisk arbeid og innsamling av privatarkiv

b) forslag ved rammereduksjon

For å drive ei fagleg forsvarleg verksemd er fylkesarkivet heilt avhengig av dei fire fagstillingane som er knytt til verksemda i tillegg til ein konsulentstilling. Fylkesarkivet har teke imot ein person i 80% stilling som ikkje har spesielle faglege kvalifikasjonar, og ved ein reduksjon i budsjettet må ein sjå nærare på om denne stillingsressursen kan reduserast.

IDRETT OG FRILUFTSLIV

a) forslag til omprioritering ved nullvekst

Økonomi til drift av friluftsområder er ei utfordring. I 2014 vart kommunane Kvam og Osterøy nye medlemmar i **Bergen og Omland Friluftsråd**, og med det omlag 50 nye friluftsområder å drifte. BOF søker om auke i driftstilskot. Indeksregulere driftstilskotet frå 1.770.000 til kr 1.8 mill. I budsjettsøknad for 2015 ber **Friluftsrådet Vest** om tilskot på kr 600 000. Auke driftstilskotet frå 449.000 til kr 500.000.

Bergen og Hordaland Turlag har endra namn, har sterk medlemsvekst, har etablert fleire nye lokallag (12) og Barnas Turlag (15) og har fleire prosjekt utover eigen medlemsmasse. Dei ber om

kr 1 mill i driftstilskot; kr 700.000 til Bergen og Hordaland Turlag og kr 300.000 til Friluftslivets hus. I tillegg søker dei om kr 500.000 i støtte til eit ungdomsprosjekt 2015-2017. Satsinga er ein del av markeringa av Friluftslivets år 2015. Voss Utferdslag søker om kr 50.000 via Bergen og Hordaland Turlag. Tildele kr 110.000 til Friluftslivets Hus, auke driftstilskotet til BHT frå kr 480.000 til kr 490.000 og tildele kr 300.000 til ungdomsprosjekt for 2015.

Stiftelsen Det Norske Arboret, Milde søker om auka driftstilskot til kr 380.000. Arboretet jobbar tett saman med Universitetet i Bergen og Bergen og Omland Friluftsråd om å utvikle området retta mot folkeopplysning, naturforståing og friluftsføremål. Det er ikkje rom til å auke driftstilskotet for 2015.

Det nasjonale arbeidet knytt til **merking av turløyper – «det merkes i heile landet»** vert vidareført i 2015. Gjensidigestiftelsen stiller krav om fylkeskommunal eigendel, og eit forpliktande samarbeid med kommune og frivillig sektor. Det er tiltak i 31 kommunar i Hordaland. Auke posten frå 661.000 til 672.000 i 2015.

Forum for natur og friluftsliv er eit samarbeidsforum mellom sju natur- og friluftorganisasjonar på fylkesnivå med mål om å styrke natur- og friluftinteressene i fylket. Dei søker om ei fast driftsstøtte frå 2015 på kr 200.000. Ikkje rom til dette for 2015??? DEI HAR SØKT REGIONALAVDELINGA - Sidan 2010 har HFK v Kultur- og idrettsavdelinga bidrege med kr 50.000 i prosjektstøtte – 2014 kr 80.000.

Friluftslivets år 2015 skal markerast over heile landet. I Hordaland er det ønskeleg bruke året til å styrke, vidareutvikle og synleggjere det breie friluftslivsarbeidet m.a. gjennom eit tettare tverrsektorielt samarbeid. Gjennom varierte aktivitetar heile året er målet at fleire hordalendingar skal bli varig meir aktive. Kr 700.000 til gjennomføring av Friluftslivets år 2015.

Hordaland idrettskrets har 208.476 medlemskap og 1128 idrettslag i heile Hordaland. **Hordaland idrettskrets/ Olympiatoppen Vest-Norge** søker om kr 3.600.000 til breiddeidretten og kr 430.000 til toppidretten. Dei ønskjer m.a. å styrke arbeidet med «unge leiarar» og funksjonshemma. Auke driftstilskotet til Hordaland idrettskrets frå kr 3.002.000 til kr 3.250.000 der kr 200.000 er øyremerka funksjonshemma (kr 100.000 omdisponert frå 400.420.02), og driftstilskotet til Olympiatoppen Vest-Norge avd. Hordaland aukast frå kr 325.000 til kr 400.000.

Stiftelsen Solhovden søker om tilskot på kr 130.000 til drift av hyttene 2015. Stiftelsen disponerer tre hytter på Kvamskogen som vert leigd ut hovudsakleg til psykisk utviklingshemma i Hordaland, men også grupper innan psykiatrien og rusmiddelomsorg nyttar hyttene. Bergen kommune bidreg med kr 130.000 og såleis bør driftsstøtta aukast til kr 130.000.

Det internasjonale symjesteemnet **Bergen Swim Festival** skal arrangerast i Hellenen i mai 2015, Norges Seilforbund skal arrangere VM i segling i Fjell kommune i 2015 og Tour the Fjords, eit internasjonalt sykkelritt med etappar i Hordaland og Rogaland, skal gjennomførast i mai 2015. Såleis bør tilskot til store mesterskap kr 200.000 aukast.

b) forslag ved rammereduksjon

Dei eksterne samarbeidspartnarane bør skjermast.

Reduksjon i budsjettet bør eventuelt takast frå det fylkeskommunale investeringstilskotet.

Andre søknadar - forslag om uendra driftsstøtte

Stiftinga Solhovden søker om tilskot på kr 125.000 i 2014. Dei prioriterte brukargruppene medfører stor slitasje på bygningar og inventar. I 2013 vart ei ny hytte ferdigstilt og såleis vil dei samla driftsutgiftene auke. Bergen kommune auka sitt bidrag til kr 130.000 for 2012. Såleis bør HFK oppretthalde sitt støttenivå.

Kvamskogen Næringslag (søknad på veg) søker om kr 100.000 i tilskot til turløypepreparering (tilsvarande for 2013).

Haugesund Turistforening (søknad på veg) søker om kr 15.000 i driftsstøtte (som i 2013).

Stiftinga det Norske Arboretet har ikkje søkt om tilskot for 2014.

KONKLUSJON:

På kulturbudsjettet er det over 100 mottakarar av fast driftstilskot. I tillegg kjem mottakarar av prosjekttilskot gjennom ei rad støtteordningar. Nullvekst og innsparingar vil såleis først og fremst i stor grad ramma kunst- og kulturlivet i fylket.

Ved nedskjering vil Kultur- og idrettsavdelinga ønskja ei full gjennomgåing av drift og stillingsressursar. Dette må sjåast i samanheng med ei samla gjennomgåing av personale og definerte oppgaver for heile sentraladministrasjonen i fylkeskommunen.

Samla utgjør netto driftsbudsjett om lag 178,5 mill. kr. for 2014 (tal frå økofocus). Ein reduksjon på 2 % vil utgjere om lag 3,6 mill. kr. Forslag til rammereduksjon vert då slik:

Avdelinga opplever stadig fleire akutte krisesaker frå kulturlivet i form av søknadar om ekstra tilskot. Situasjonen er stram for tilskotsmottakarane, samstundes som Bergen og Hordaland er den einaste regionen i Noreg som har/bør ha musklar til å mønstre motkraft til sentraliseringa av til hovudstaden.

Syner elles til vedlegg.

Forslag til omprioriteringar ved nullvekst:

- Vidareføring av eksisterande tilskot og aktivitet, med mindre justeringar.

Forslag ved rammereduksjon – 2% av netto driftsbudsjett:

Reduksjon av tilskotsordningar etter ostehøvelprinsippet.

I samband med ny regional kulturplan frå hausten 2014, vil vi foreta ein gjennomgang av alle driftstilskot og tilpasse tilskota til dei kriteria og prioriteringar planen legg til grunn.

Anna Elisa Tryti
fylkesdirektør kultur og idrett

Vedlegg: Presiseringar Kunst og kulturformidling
Presiseringar Kulturminnevern og museum

Kopi til:
Jon-Rune Smørdal

Vedlegg:

Seksjon for kunst og kulturformidling:

- **Festspillene i Bergen** 4 278 000(2013)/ **4 400 000(2014) – søker 6 200 000**

Omsøkte tiltak: 1 Internasjonale co-produksjoner 6 832 000, 2 Langsiktig talentutvikling 480 000, 3 Folkets festspillscene 600 000

- **Carte Blanche** 4 929 000/ **5 069 000 – søker 5 210 000**

Tre prioriterte tiltak: 1. Årsverk til internasjonalt salg, samt produksjon og turne 2. Verbalisere samtidsdansen 3. Aspiranter

- **Hordaland Teater** 4 655 000/ **4 788 000 – søker 6 115 000**

Grunngjeving for auke; Omsøkte tiltak: 1. Tilsetjing av kunstnarleg personale 2 mill.(totalt fylke og stat), 2. HMS tiltak og tilrettelegging for 1mill. (totalt fylke og stat). Når det gjeld flytting av teateret til sentrum ligg ikkje dette inne med omsøkt sum i søknaden, men med følgjande kommentar; I fleire år har HOT arbeidd for å få flytta teateret til Bergen sentrum. Vi har større sjanse for å nå målet om å vere det leiande teateret for barn og unge ved å vere plassert i Bergen sentrum. Då vil vi bli ein aktør som bidrar i et levende scenekunstmiljø, ein tilgjengeleg samarbeidspartnar, og vi vil ha eit ope hus for vårt publikum. I skrivande stund jobbar vi målretta mot eit aktuelt lokale, og vi håpar at dette kan ende i flytting, i nær framtid.

- **Bergen Nasjonale Opera** 4 092 000/ **4 209 000 – søker 5 210 000**

Tot. Budsj. 42 883 000, BNO søker om økt støtte til økt produksjon. Dersom BNO skal kunne bygge et lojalt og stabilt publikum for opera i Bergen og Hordaland, må selskapet ha en mer regelmessig tilstedeværelse i byen i form av flere produksjoner. Selv om BNO produserer en rekke aktiviteter innen talentutvikling og formidling til barn og unge, trenger selskapet å styrke sin kjerneaktivitet som er operaproduksjon. En økt produksjon vil styrke BNOs synlighet lokalt, generere økt interesse hos potensielle sponsorer, utløse økte billettinntekter og styrke det lokale eierskapet til BNO som en viktig aktør i Bergens kulturliv.

- **BIT 20 Ensemble** 697 000 / **717 000 – søker 1 000 000**

BIT20 Ensemble held eit svært høgt kunstnarleg nivå, og er ein viktig og unik aktør i Hordaland sitt musikkliv. I tillegg til konsertverksemd er ensemblet opptatt av formidling både til born, unge, studentar og det almene publikum. Me søker auke i 2015 for å styrka formidling- og kommunikasjonsarbeidet vårt, slik at me når fleire i fylket med vår bodskap: Fremja samtidmusikken og gjera denne kjend for eit bredt publikum.

400.720 Ymse kunstføremål

I dette kapittelet ligg også ein del forholdsvis tunge institusjonar. Det er ulikt i kva grad fylkeskommunen bidrar til den totale finansieringa. Her ligg nokre nøkkelinstitusjonar i den fylkeskommunale kulturpolitikken, ikkje berre ved at dei har særlege oppgåver i gjennomføringa av den fylkeskommunale kulturpolitikken, men og ved at fylkeskommunen er den einaste, eller den klårt viktigaste, bidragsytaren til drifta deira. Det gjeld Hordaland kunstsenter, 3,14 og Skrivekunstakademiet.

På det visuelle samtidskunstfeltet er **Hordaland kunstsenter** det viktigaste organet for Hordaland fylkeskommune. Senteret vart etablert i 1976 som det første kunstnardrevne kunstsenteret i Noreg.

Hordaland fylkeskommune har heile tida vore ansvarleg for drifta. Senteret er offensivt, og har svært gode resultat. Det er naudsynt å styrka drifta i samsvar med tilrådinga i St. Meld. 23 (2011 –

2012) Visuell kunst, med auka vekt på kunst i offentlege rom og kunstformidling. Omlegging av statlege retningslinjer for kunst i offentleg rom med auka regionalt ansvar er også ei utfordring her.

- **Hordaland Kunstsenter** - drift 2 200 000/ 2 500 000 + verksemd 789 000/ 801 000

Tils. **3 525 000 i 2014 – søker 3 880 000**

For å vidare utvikle Hordaland kunstsenter søker vi Hordaland fylkeskommune om en total økning på 355.000 kr. (og Bergen kommune om en økning på 260.000 kr.) for på den måten styrke vår stab og bidra til økt kunnskap om og aktivitet knyttet til kunst i offentlige rom-feltet og produksjonsfeltet.

Skrivekunstakademiet er Hordaland fylkeskommune si fremste satsing på litteraturfeltet, med få andre økonomiske bidragsytarar.

- **Skrivekunstakademiet** 2 300 000/ **2 600 000 – søker 2 800 000**

Grunngjeving for auke; Vi søker om indeksregulert auke i driftsmiddel, frå 2 600 000 i 2014 til 2 680 000 i 2015. I tillegg søker vi om 120 000 til oppgradering av lokale og nettside: nye stolar til klasserommet (20 000), nytt golvbelegg (60 000), samt oppgradering av nettsida (40 000). Totalt: 2 800 000. (...)I undervisningsåret 2013/2014 har vi opplevd at høge søkjartal, utviding av undervisningsstaben og høgskulestatusen med rapporteringskrav og oppfølging av kunnskapsdepartementets reglar og oppdateringar stadig gir nye administrative og økonomiske utfordringar. I tillegg vart påbyggingskurset som vi etablerte og sette i gang i 2012 på nytt køyrd i 2013

- **USF Verftet** 102 000/ **104 000 – søker 704 000**

USF har dei siste tre åra søkt kommune, fylke og staten om (auka) løyvingar til drift. HFK og staten kom inn med driftsfinansiering knytt til investeringar til ombygginga, og med oppgraderinga av Røykeriet fekk dette status som regionale storscene for rytmisk musikk. Staten sine løyvingar over statsbudsjettet er knytt til å dekke lånekostnader. USF har fått høgare driftsbudsjett etter ombygging som vart ferdigstilt i 2013, både grunna lånekostnadar og høgare driftsutgifter som konsekvens av auka aktivitet. Det søkjast om samla auke frå dei tre partane på til saman 1.3 mill. Kommunen har auka sine løyvingar Det er ikkje gitt nokon signal frå staten om løyvingane vil auke i statsbudsjettet.

Stiftelsen 3,14 arbeider i hovudsak med kunst utanfor den vestlege kultursfæra. Dei har eit høgt kunstnarleg nivå og er ein liten organisasjon med stram økonomi gjennom ein lengre periode, og har

få andre bidragsgjevarar.

- **Stiftelsen 3,14** 1 421 000/ **1 500 000 – søker 2 250 000**

3,14s økonomiske situasjon er fortsatt stram sett i ly av det tilbudet 3,14 tilbyr publikum. Utfordringen er da 3,14 ønsker å fortsette med de høye kvalitetstilbudene for publikum, fortsatt fokus på formidling til unge, samt videreutvikle institusjonen og utvide ny formidling og verkstedstilbud knyttet opp til utstillingene for barn og unge.

- **Bergen Kunsthall** 387 000/ **393 000 – søker 900 000**

Tot. Budsj 22 811 000; Bergen Kunsthall er i dag et tyngdepunkt på det visuelle kunstfeltet i Norge - en aktør blant et fåtall premissleverandører for produksjon, formidling og kunnskapsutvikling på samtidskunstfeltet. I Norge er de fleste institusjoner med et slikt potensiale samlet i Oslo-området. Verdien av å utvikle et kunstfaglig tyngdepunkt i Hordaland og på Vestlandet kan knapt overvurderes. Fast tilskudd fra blant annet Hordaland Fylkeskommune er en av de viktigste årsakene til at BKH i dag har en sikker økonomi. For at BKH skal kunne opprettholde, og videreføre sin status som en sentral anerkjent aktør fra Hordaland på et globalt samtidskunstfelt, er det viktig at Hordaland Fylkeskommune fortsetter som en viktig bidragsyter. Vi søker derfor om

betydelig økt bevilgning for 2015, som vil være med å danne et stabilt finansielt grunnlag, og bidra til å opprettholde ambisjonsnivået og anerkjennelsen til Bergen Kunsthall.

- Bergen Assembly/ Bergenstriennalen AS 500 000/ 300 000 – søker 500 000

Tot.budsj 9 300 000; Tilskuddet for 2014 er på 300 000 mot 500 000 i 2013. Prosjektutviklingen starter for fullt høsten 2014, og for å oppnå rom for å gå i dybden og utvikle over tid, er det viktig å beregne tilstrekkelig midler til utviklingsår, ikke bare arrangementsår.

- Fargespill 406 000/ 412 000 – søker 800 000

Tot.buds. 6 951 947; På bakgrunn av økt aktivitet og flytting til nye lokaler vil Fargespill få økte driftsutgifter i 2015. Aktiviteten er jevnt økende og dette krever også utvidelse av kunstnerisk personell for å imøtekomme arbeidsmengden. I tillegg er det helt avgjørende for Fargespill å flytte til nye lokaler som følge av dagens mangelfulle fasiliteter, samt at Griegakademiet skal overta bruken av Nygård skole hvor vi holder til i dag.

- Radøy Kunstsenter 175 000 /178 000 – søker 320 000

Auken grunnjevast med at det er nokre akutte behov for oppgradering av toalett/oppvarming - i tillegg til noko ekstra utgifter til ordinær drift og administrasjon.

- Kunstnarhuset Messen 100 000 – søker 250 000

Tot.budsj 840 000 Kunstnarhuset Messen har frå 2013 fått endra vilkår for drift. Gunstige avtaler me hadde med Kvam herad vart avslutta etter at Stiftinga Messen Kunst og Kulturhus fekk kjøpt eigedomen. Straumutgiftene vart auka i 2013 til meir enn det doble, og me må betale huseleige til Stiftinga Messen Kunst og kulturhus. Det syner seg også at dei aller fleste aktuelle bidragsytarar for tilskot ikkje vil gje noko til drift. Me er no godt i gang med å utvikle Kunstnarhuset i samsvar med mål og visjonar, men ser det som heilt nødvendig å ha driftstilskot meir i samsvar med våre utgifter for å kunne vidareføre dette.

- Proscen 103 000 – søker 180 000

Proscen har siden oppstart i 2008 hatt en 50% stilling som eneste administrasjon. Dette har fordret en stor grad av dugnadsarbeid, ulønnet ekstraarbeid og en kreativ problemløsning. Men det har også ført til at flere oppgaver og fokusområder har blitt nedprioritert og at mange av våre medlemmers behov ikke har blitt tilstrekkelig ivaretatt. I tiden fremover ser vi det derfor som helt nødvendig for organisasjonens eksistens å kunne ha en utvidet administrasjon slik at vi kan oppnå de omtalte mål og visjoner som kommer fra brukerne selv, samt økt administrativt arbeid rundt organiseringen av den frie scenekunstens behov på Cornerteateret. Derfor søker vi nå om økt driftsstøtte fra Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune slik at vi kan utvide vår administrasjon fra 50% til 100%.

- Produsentenhet for visuell kunst (VISP)103 0007 /105 000 – søker 200 000

Tot. Budsj 1 110 000; VISP er en nettverks- og kompetanseorganisasjon for hele det visuelle kunstfeltet i Hordaland. For 2015 ønsker VISP en økning i støtte for å kunne utvikle organisasjonen videre til å omfatte hele Vestlandet, øke kurs- og kompetansetilbudet og for å kunne ansette flere i prosjektstillinger (per i dag kun ett årsverk i VISP).

- Litteraturhuset i Bergen 500 000 / 500 000 – søker 1 000 000

Tot.budsj 11 225 409 ; LiB har løpende drift og produksjon som viser at vi er avhengig av ovennevnte bevilgning for tilsammen å gå i balanse.

400.725 Barne- og ungdomsarbeid

- Hordaland Barne- og ungdoms Råd 676 000/ 686 000 – søker 800 000

Hordaland Barne- og ungdoms Råd (HBUR) står som tilskipar av den årlege ungdomskonferansen og har dei siste åra hatt ansvaret for gjennomføringa av **Ungdommens Kulturmønstring (UKM)**. Arrangementet har dei siste åra hatt ei positiv utvikling, og det er naudsynt å auka driftstilskotet noko, mellom anna for å unngå å pålegge kommunane og deltakarane for høg eigenbetaling.

HBUR har i tillegg til eiga driftsstøtte fått mildlar til dette arrangementet gjennom budsjettpostane *Ungdommens kulturmønstring - drift 176 000 /179 000* og *Ungdommens kulturmønstring - arena 164 000 /166 000*. Frå 2015 vil arenautgiftane gå direkte frå HFK. Til saman er det behov for **auke for UKM i storleiken 150 000**.

Tilskot til andre kulturføremål

400.735 Tilskot til andre kulturføremål

I. Fylkesorganisasjonar

Musikkorganisasjonar

- **Norsk Musikkråd - Hordaland** 208 000 /211 000(417 000 inkl fellesekr) – **søker 600 000 tils**
Tot.buds. 2 567 407; *Hordaland musikkråd søker om økning i tilskuddet fra Hordaland fylkeskommune for å styrke og videreutvikle vårt virke, sikre en god drift i 2015 og videreutvikle fellesekretariatet som en attraktiv arena. Økningen imøtekommer den generelle prisveksten og styrker vår evne til å gjennomføre våre satsinger på en god måte.*

Interesseorganisasjonar

- **Det felles innvandrerråd i Hordaland** 569 000 / **578 000 – søker 698 800**
Tot.budsj. 730 800 *De ekstra midlene vi søker om skal brukes for å dekke økning i lønnsutgifter til daglig leder (da nåværende lønn på en 100% stilling er relativt lav sett i forhold til utdanningsnivå, kompetanse og arbeidserfaring), samt økning i utgifter på regnskap- og revisortjenester. Vi så oss nødt til å outsource regnskapsføringen i organisasjonen i 2011 pga. økt omfang i prosjekter og aktivitetsnivå. Disse utgiftene sammen med revisorutgifter, utgjør en stor del av våre driftskostnader. Regnskapet for 2013 viser at utgifter med regnskap og revisjon beløper seg til kr. 117.000. Dette var utgifter vi ikke hadde for tre år siden. Vi håper på å få innvilget vår søknad for å kunne opprettholde en forsvarlig og kvalitetsmessig drift av administrasjonen til DFIRH og KIS.*

II. Kulturinstitusjonar

Musikk

- **Vestnorsk Jazzsenter** 1 263 000/ **1 282 000 – søker 1 400 000**
Tot.budsj 8 560 000 *Samlet økning kr 118 000 er øremerket Bergen Big Band og regional turnéproduksjon*

- **BRAK** 333 000 /**338 000 – søker 450 000**
Tot.budsj; 4 400 000; *Brak søker om en økning i støtte for å videreutvikle kompetansesenteret og få muligheten til å kunne drive større prosjekter som får positive ringvirkninger for musikkmiljøet i hele regionen.*

- **Regionsorkesteret "Ung Symfoni"** 42 000/ **43 000 – søker 200 000**
Tot. Buds.438 703

- AKKS Bergen 42 000/ 43 000 – søker 185 000

Økte kostnader grunnet økt aktivitetsnivå, nye samarbeid og prosjekter, økte lønn- og husleiekostnader.

- Kor Vest/Edv. Grieg kor 200 000 – søker 850 000

Tot.buds; 9 323 000; Å bli en drivkraft for korutviklingen i Hordaland vil ha høyeste prioritet for EGK i 401 Budsjettsøknad 2015 31. mars 2014 12:36:51 Side: 11 av 16 Edvard Grieg Kor årene som kommer. Hordalands regionsavdeling av Norges Korforbund er Norges største med over nærmere over 200 kor og medlemmer i alle aldre. I årene som kommer vil EGK innta en ledende rolle i utviklingen av korsang i bergens- og hordalandsregionen, både for profesjonelle og amatører. Det langsiktige målet er at EGK skal ha samme fordelingsmodell mellom stat, fylke og kommune som tilsvarende kulturinstitusjoner i Bergen, deriblant BIT20 Ensemble og Bergen Nasjonale Opera, det vil si en 70/15/15 prosents fordeling mellom KUD/HFK/BK.

Scenekunst

- Bergen Internasjonale Teater 479 000 / 486 000 – søker 750 000

BIT skal utrede, prosjektere og igangsette bygging av nytt teaterhus med ferdigstilling i 2017. (...)Utgiftene knyttet til utredning og prosjektering av nytt teaterhus har de siste årene vært betydelige. Det er de også idag og vil også bli det i årene som kommer. Prosjekteringsarbeidet er nå inne i en svært avgjørende fase, situasjonen er kompleks og den gir økonomiske utfordringer. Kunstnerisk utvikling og kompetanseheving vil være et satsingsområde for teatret i 2015. Dette krever ekstra ressurser. Videre vil tiltak rettet mot publikum, marked, salg og sponsoroppfølging få vesentlig prioritet i 2015 for ytterligere forankring av teatret, forsterking av vår finansielle grunnmur og egeninntekt.

- Vestlandske Teatersenter 242 000 / 392 000 – søker 650 000

Tot. Budsj 8 828 105, Behovet for økning i tilskudd relateres til pris- og lønnsveksten gjennom mange år som ikke samsvarer med økt tilskudd.

Film

- Vestnorsk filmsenter 1 040 000/ 1 056 000- søker 2 150 000

Tot.budsj. 19 068 000; For 2015 har vi valgt å også søke på vegne av Western Norway Film Commission som er en del av Vestnorsk filmsenter. Tidligere har WNFC fått tilskudd fra Regionalt utviklingsprogram (RUP)Vestnorsk filmsenter har også søkt om økt driftsstøtte da senteret har stor aktivitet og økende driftsutgifter som i liten grad har vært indeksejustert. Behovet for en økning er derfor stor.

Formidlingsorganisasjonar

- Hordaland Folkeakademi 364 000 / 420 000 – søker 502 000

Tot.buds. 843000; Auke i midlar til marknadsføring (synleggjering), frie midlar til målretta tiltak i lokallaga, og eit utvida samarbeid med kunst- og kulturinstitusjonar som KODE, Litteraturhuset, bibliotek. Viser til samtale med Tone Stedal Haugland - fekk innvilga utsatt innsendingsfrist på sjølve søknaden til rett over påske.

- Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl 335 000/ 340 000 – søker 1 000 000

Tot.budsj 33.945.335 Kulturdepartementets fordelingsnøkkel 70 - 30 mellom sentrale og regionale tildelinger samt vår økte utgifter til bemanning og vedlikehold av Statsraad Lehmkuhl

- **Vestnorsk Kulturakademi** 305 000/ **310 000 – søker 500 000**

For å få til ei akseptabel drift av Akademiet vil det vera naudsynt med ei årleg støtte på kr. 2 millionar. Det blir lagt opp til ei fordeling med kr. 1 million frå regionalt og lokalt nivå og 1 million frå Staten.

Totalbuds. 2015 er 2 mill, med finansiering frå stat, HFK, Voss kommune og Universitetet i Bergen.

III. Festivalar

Musikk

- **Vossa Jazz** 331 000/ **336 000 – søker 450 000**

Auka løyvingar frå det offentlege vil vera med på å sikra høgt kunstnarleg nivå og gje eit fundament for ein aktør som Vossa Jazz framover. Me vonar fylkeskommunen ser den viktige rolla Vossa Jazz jhar som ein festival som vil og kan produsera ny musikk. Dette er økonomisk krevjande.

- **Nattjazzen i Bergen** 105 000/ **107 000 – søker 250 000**

Tot. Budsj. 8 350 000. *Nattjazz aukar fokus på nyskriven musikk, barneprosjekt, samt profesjonelle utøvarar frå fylket.*

- **Borealis-festivalen** 190 000/ **193 000 – søker 300 000**

Borealis har i de siste årene funnet en form og et innhold som har gjort at festivalen har hatt en meget god utvikling de siste årene. Driften er stabil, publikumstallene peker oppover og festivalens omdømme lokalt, nasjonalt og internasjonalt viser at det kunstneriske programmet er spennende, av høy kvalitet og relevant. Borealis er først og fremst en festival for å utvikle og fremføre samtidsmusikk. (...) Totalt 53 arrangement fordelt på 13 arenaer over 5 festivaldager, en oppvarmingsuke og satellittarrangementer i forkant av festivalen. Borealis har også vært opptatt av å programmere arrangement utenfor Bergen sentrum og har hatt arrangement i bydelene, Hardanger og i utlandet. De siste årene har Borealis hatt et sterkt fokus på å bygge en bevissthet om og en tilhørighet til festivalen i offentligheten og hos publikum. Dette er strategier som innbefatter direkte publikums-prosjekter som å involvere nye publikumsgrupper og å flytte arrangementer ut av Bergen sentrum, arbeid med frivillige, et praktikantprogram for norske og utenlandske studenter i kulturprosjektledelse, markedsføring og pressearbeid. For å fortsette dette arbeidet søker Borealis om en økning fra Hordaland Fylkeskommune på kr 107 000,-.

- **Bergen internasjonale filmfestival BIFF** 313 000 / **318 000 – søker 500 000**

Tot. Budsj. 9 300 000; *BIFF har utvidet sitt tilbud til også å omfatte kunstfilmfeltet. I tillegg utvider BIFF sitt virkefelt til også å gjelde flere andre kommuner i Hordaland.*

IV. Anna

- **Kystsovekevene** 1 183 000 / **1 201 000 – søker 1 400 000**

Tot.budsj. 1 251 000 *To nye kommunar slutta seg til Stiftinga Kystsovekevene i 2012, og vi ønskjer å oppretthalde storleiken på støtte til arrangement i heile regionen.*

- **Litteratursymposiet i Odda** 205 000/ **205 000 – søker 300 000**

Tot.buds; 2 350 000; *Litteratursymposiet ynskjer å videreføra litteratursatsinga i Odda og styrka sin posisjon gjennom å auka aktiviteten utanom festivalen og arrangere litterære arrangement*

gjennom året i Sentralbadet Litteraturhus. Med Sentralbadet litteraturhus som en helårsarena for litteratur, kunnskap og debatt i denne regionen, vil utviklingen og veksten kunne fortsette.

Nye søkjarar

Det har også dette året kome inn søknader frå nye søkjarar, med ein total søknadssum på kr 2,73 millionar.

Følgjande er mest relevante å vurdere støtte via HFK sitt budsjett:

- Bergen filharmoniske orkester(BFO) – jubileumsfeiring

Det leggst opp til ei omfattande jubileumsfeiring for BFO der fylkeskommunen har motteke ein søknad om støtte til ei rekke delprosjekt med *total søknadssum på 1,8 mill.* Nokre av desse tiltaka er knytt til dette eine året, mens dei søker ei treårig støtte på 300 000 pr år til å etablere eit ungdomsorkester – Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester.

- Barokksolistene

tot.budsj 3 000 000, *søker 500 000*

Det er eit unikt ensemble av høg kunstnarleg kvalitet som har planar om å ha Bergen som fast tilholdsstad.

- Teaterdrift Bergen AS tot. Budsj. 5 550 000 *søker 800 000.* Til drift av Cornerteateret

- Husflidskonsulenten i Hordaland v/Norges Husflidslag – tot.budsj 800 000, *søker 200 000*

Vi har ikkje motteke tilskot frå Kultravdelinga tidlegare, men har dei siste åra motteke i underkant av 200.000 frå regionalavdelinga. Vi er no oppmoda om å søkje Kulturavdelingai staden då arbeidet til husflidskonsulenten blir definert å høyre betre heime her.

- **Transiteateret** søker for første gong om fylkeskommunal driftsstønad. Dette vil vera viktig for å ta vare på framragande kunstnarmiljø i Bergen og Hordaland. Sum: kr 150.000

Desse har også søkt:

- Amatørkulturrådet i Bergen – *søker 75 000*

- Bergen Kulturforum tot. Buds. 1 880 000 *søker 50 000*

Driver eit bredt kulturtilbud i Hordaland fylke. Vi mener at vårt kulturtilbud for eldre er så bra at vi bør få fast støtte fra Fylkeskommunen.

- Manøver v/Design Region Bergen *søker 400 000* Tot. Budsj. 600 000

- Osterøy kunstlag – tot.budsj. 100 000 – *søker 35 000*

- Redeemed *søker 10 000* – tot.buds. 72 000

- Stiftelsen sentralbadet litteraturhus – tot.buds. 200 00 – *søker 110 000*

- Kunsthuset Wrap ved Stiftelsen History Disposal Unit, tot.budsj 1 121 400, *søker 100 000*

Seksjon for kulturminnevern og museum, Utfordringsnotat budsjett 2015

Samandrag:

Notater er utarbeidd i tråd med bestilling:

- a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst i budsjetttramma
- b) forslag ved reduksjon av budsjetttramma med 2% av brutto driftsbudsjett

		2013	2014
750 Kulturminnevern	Brutto driftsutgifter	42 430	51 985
	Driftsinntekter	-25 792	-34 310
	Netto driftsutgifter	16 638	17 675
760 Museer	Brutto driftsutgifter	44 948	46 256
	Driftsinntekter	0	0
	Netto driftsutgifter	44 948	46 256

760. Museum

	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Omsøkt 2015
1. Museumssenteret i Hordaland	9 283	9 548 000	10 468
2. Stiftelsen Bymuseet i Bergen	6 419	6 602 000	10 800
3. Bergens Sjøfartsmuseum	1 602	1 648 000	2 468
4. Museum Vest	4 532	4 661	5 594
5. Kunstmuseene i Bergen	3 378	3 474 000	3 512
6. Stiftinga Hardanger og Voss museum	11 206	11 525 000	12 875
7. Norsk Vasskraft- og Industristadm.	1 221	1 256 000	1 756
8. Baroniet Rosendal	1 012	1 041 000	1 191
9. Stiftinga Sunnhordland museum	2 018	2 076 000	3 176
Museumssamarbeid med kommunar	600	600 000	600
Oppfølging av museumsplanen	2 000	2 100 000	2100
Bygningsvern ved musea	1 677	1 725 000	1800
Sum brutto driftsutgifter	44 948	46 256 000	56340

Skildring:

Regional plan for museum 2011-2015, vedteken av fylkestinget i juni 201, byggjer på fylkeskommunen sitt ansvar som regional utviklar og tek sikte på å utvikle institusjonane som offensive og tydelege samfunnsaktørar.

Det er ikkje mogleg å pålegge musea nye krav utan å setta dei i stand til det. I tillegg er den økonomiske situasjonen i desse institusjonane utfordrande, både når det gjeld investeringar og drift. Museumsreforma har løfta sektoren, men auka statlege driftsmidlar har i stor grad gått til å ta igjen etterslep i høve administrasjon og lønnsutjamning. Mange av musea har teke på seg nye oppgåver, ofte i samarbeid med

kommunane. Slike samarbeid er viktig, ikkje minst for å betre kulturminnekompetansen i lokalsamfunna og kommunal forvaltning. Musea arbeider for å tilfredstille nye krav til bygningskvalitet, universell utforming og pedagogisk tilrettelegging.

For budsjettåret 2012 vart det føreslege ei oppfølging av handlingsprogrammet i museumsplanen med kr 6 millionar. I budsjettåra 2012 og 2013 og vart det sett av 2 mill til tiltak og i 2014 2.1 mill i handlingsprogrammet. Musea fekk ei tilleggsøyving på 2 mill. kr til investeringar av Fylkestinget på junimøtet 2013. I budsjettåret 2015 bør ein følgja opp handlingsprogrammet i Regional plan for museum slik at musea kan styrkast monaleg for vidare utvikling og utvalde satsingar.

Slik søknadene viser er det behov for ei vesentleg auke av museumskapitlet i budsjettet. For 2015 melder alle musea inn vesentlege utfordringar. Av særleg viktige satsingar kan nemnast: MUHO: drift av Ådnatun, BM: drifts- og vedlikehaldsoppgåver knytta til Lepramuseet og Skolemuseet, HVM: Herand aktiesagbruk MV: krigshistoria med prosjektstilling Herdla torpedobatteri og Espeland fangeleir, NVIM, Sunnhordland museum, Baroniet og Sjøfartsmuseet: Stillingar.

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst i budsjettamma

Ingen omprioritering mellom institusjonane. Pris og kostnadsjustert auke.

c) forslag ved reduksjon av budsjettamma med 2% av brutto driftsbudsjett

- Reduksjon av driftsstønadene til dei konsoliderte musea fordelt jamt utover.
- Reduksjon av midlar til handlingsprogrammet for museumsplanen.

Kort om museumssøknader 2015 – behov og utfordringar

1. Museumssenteret i Hordaland:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	9 548	10	920
		468	

Driftsauke på 920 000 kr er knytt kostnader for å utvikle nasjonalt kompetansesenter for tekstil, samlingsforvaltninga, og behov for handverkarar.

Andre utfordringar med søknad om midlar:

Fast tilskot til regionsrolla	kr
90 000,-	
Oppgåver som regionalt ansvarsmuseum	kr
800 000,- (Q-lab prosjekt over 3 år)	
Driftsansvar Ådnatun:	kr
250 000,-	
Nasjonalt kompetansesenter for tekstil	kr
500 000,-	
Sikringsmidler	kr
160 000,-	

2. Stiftelsen Bymuseet i Bergen:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	6 600	10	4 200 ¹
		800	

Driftsauke på 4 200 000 kr. er:

Driftsbehov Lepramuseet og skolemuseet	800 000 kr
Administrasjon Damsgård/Alvøen	300 000 kr
Brannmuseet	500 000 kr
Drift/vedlikehold av antikvarisk bygning	250 000 kr
Formidling	1 000 000 kr
Samlingsforvaltning	600 000 kr
Sikrere museer	250 000 kr
Bymuseet i samfunnet	500 000 kr

Investering:

Inventar Håkonshallen	150 000 kr
-----------------------	------------

3. Museum Vest:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	4 661	5 594	933

Auke på 933 000 kr. er:

233 050 kr. til økte lønnsutgifter, leiekostnader magasin og generell prisstigning

200 000 kr prosjektstilling, Herdla torpedobatteri

100 000 kr samlingsforvalter

400 000 kr prosjektleiar Espeland fangeleir, midlertidig stilling

Investering:

500 000 kr ny, permanent utstilling Fiskerimuseet

400 000 kr magasin

4. Hardanger og Voss museum:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
---------------	-------	------	------

¹ Talet omfattar truleg også investeringstiltak

2014	2015	
11	12 875	1 350
525		

Driftsauke på 1 350 000 kr er:

Styrking av driftsgrunnlag:	500 000,-
Sikring/overtaking av Herand aktieselskap	150 000,-
Bygningsvernkonsulent	300 000,-
Styrking av utstillingsbudsjett	400 000,-

I tillegg:

Forvaltning og digitalisering av samlinger	200 000,-
Digital kompetanseheving	200 000,-
Brannsprinkling Agatunet	200 000,-

5. Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	1 256	1 756	500

Driftsauke på 500 000 kr:

Generell økning i driftstilskuddet	200 000 kr
Styrke kompetansen med konservator og forsker	300 000 kr

Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum er tematisk ansvarsmuseum og mellom anna for å oppfylle denne rolla er det trong for meir kompetanse.

6. Baroniet Rosendal:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	1 041	1 191	150

Driftsauke på 150 000 kr

Formidlingsleder/koordinator for kulturprogrammet 150 000,-

Andre tiltak:

Kulturprogrammet 100 000,-

7. Sunnhordland museum:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	2 076	3 176	1 100

Driftsauke på 1,1 mill. kr:

Konservator	350 000,-
Ny handverkarstilling	250 000,-
Stilling gruva Litlabø/Stord maritime museum	300 000,-
Formidlingsnettverk Hordaland	200 000,-

Behov for investeringsmidlar: 375 000 kr

Restaurering Sæbøtunet	150 000,-
Digitalisering fotosamlingar	75 000,-
Oppgradering faste utstillingar	150 000,-

8. Bergens Sjøfartsmuseum:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke
	2014	2015	
	1 648	2 468	820

Driftsauke på 820 000 kr:

Friske midlar	150 000 kr
Nødvendige stillingar	543 000 kr
Lønns- og prisstigning	127 000 kr

9. KODE:

<i>Drift:</i>	Budsj	Søkt	Auke ²
	2014	2015	
	3 474	3 512	38

Kode – Kunstmuseene i Bergen har så langt vi ser ikkje sendt inn budsjettsøknad for 2015. Vi har fått oversendt og legg til grunn tal basert på søknad til Kulturdepartementet og dei opplysningane som er i skjema om ordinært offentlig driftstilskot.

750. KULTURMINNEVERN

Tal i heile 1000 kr

		Budsjett 2013	Budsjett 2014	2015
400.102	Administrasjon kulturminnevern	8 217	9 196	
400.103	Antikvarisk bygningsvern	2 939	2 770	
400.530	Prosjekt/oppdrag	2 737	2 590	
400.610	Arkeologisk registrering	4 981	6 535	
400.620	Ålmenne kulturvernforemål	3 136	3 330	
400.630	Kulturminneregistrering	100	100	
400.650	Vern kulturminne	20 320	27 464	
	Sum brutto driftsutgifter	42 430	51 985	
	Sum driftsinntekter	-25 792	-34 310	
	Netto driftsutgifter	16 638	17 675	

Hordaland fylkeskommune er regional styresmakt for kulturminnevern. Hordaland fylkeskommune representerer eit av dei fremste kompetansemiljø i landet på kulturminneforvaltning. Aktuelle behov gjer at det er trong for ei tydekeg regional satsing på feltet:

- Utvikle lokal forvaltning av kulturminne og i sterkare grad gjere dei til ressursar for utvikling av lokalsamfunna, jf vedtak i fylkesutvalet i sakene PS 12/2014 og PS 14/2014 og prosjektet Kulturminneplanar i kommunane 2013-2016 (KIK).
- Vidareutvikling av verkemiddelapparatet i høve istandsetting og vedlikehald av fartøy og kulturminne.
- Styrkja formidling av kulturminne (nyare tid og arkeologi) i samarbeid med skular, museum mv.
- Evt vidare satsing på kulturminnevern og verdiskaping.

a) forslag til omprioriteringar ved nullvekst

Ingen endringar TAL:

- Tilskot til vern og vøling av kulturminne bør styrkast med kr 1 million (etablere ny incentivordning for kommunane).
- Tilskot til fartøyvern bør vurderast styrka ytterlegare frå 800.000,- Fylkeskommunal medverknad vil løyse ut statleg medfinansiering.
- Omprioritering innanfor post 400.620 (Tilskot ålmenne kulturvernforemål)

c) forslag ved reduksjon av budsjetttramma med 2% av brutto driftsbudsjett

- Reduksjon av budsjettpost 400.620 (Tilskot ålmenne kulturvernforemål)
- Reduksjon av tilskotsordningar (400.650 Vern kulturminne)

Merknader:

I budsjettet til kulturminnevern i fylkeskommunen er det utover løyvingane til tilskot og ålmenne kulturvernforemål, ikkje frie midlar. Reduksjon av tilskotsordningar vil gje vesentleg dårlegare forankring av kulturminnevernet og redusere tilgfanget av positive verkemiddel. Det er naturleg at dette vil få negative verknader for fylkeskommunen si oppgåveløysing.

Rammereduksjon vil kunne setje løysinga av lovheimla forvaltingsoppgåver vesentleg attende. Direktoratet for kulturminnevern har under planlegging prosess med auka delegasjon av mynde til regionale kulturminnestyremakter. Dette kan kan få resursmessige konsekvensar for fylkeskommunen.

Oppgåvene i kulturminneforvaltinga er utan unntak grunngjevne i politiske vedtak eller lovheimla myndesansvar. Styrking av arbeidet med slike oppgåver føreset rammevekst i budsjettet.